

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

คณะกรรมการกฤษฎีกา

รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา

ครั้งที่ 464/267/2486

วันพฤหัสบดีที่ 15 กรกฎาคม 2486

ผู้ที่มาประชุม

1. นายจำรูญ โปทยานนท์	กัมการ
2. นายประมุข สุวรรณสร	กัมการ
3. นายพิชาญ บุตยง	กัมการ
4. นายเชียม เลขนิชชัยวิทักษ์	กัมการ
5. นายวงศ์ ถัดพลีธัมประคัลภ์	กัมการ
6. หม่อมเจ้าสกลวรรณกร วรธรรม	กัมการ
7. นายสิทธิ จุมนานนท์	กัมการ
8. นายอัครม สรียาภัย	กัมการ
นายหยุด แสงอุทัย	ผู้จกรายงาน
นาวาเอก ถวัลย์ ทำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.	ติตราษการที่อื่น
นายอุทัย แสงมณี	ติตราษการที่อื่น
นายเคื่อน บุณนาค	ติตราษการที่อื่น

เปิดประชุมเวลา 14.00 นาฬิกา

โดยที่ประธานและรองประธานกรรมการติตราษการที่อื่น ที่ประชุมจึงลงมติให้นายวงศ์ ถัดพลีธัมประคัลภ์ เป็นประธาน

ประธาน - ขอให้พิจารณาว่า ความผิดที่เปนลหุโทษนั้นจะมีบทบัญญัติมากน้อยเท่าใด

นายพิชาญ - ถ้าดูประมวลกฎหมายอาญาไปแลนค์ จะเห็นว่าไม่มีบทบัญญัติพิเศษสำหรับความผิดที่เปนลหุโทษ แยกออกจากกฎหมายอาญา

ม.จ. สกตฯ - การกระทำความผิดลหุโทษเอามาบัญญัติทางอาญารู้สึกว่าหนักอยู่ แต่มีการกระทำความผิดบางอย่าง เช่น ทำร้ายร่างกายคนเอามาบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

นายคำรูนฯ - แต่จะเอาเป็นผิดอาญาหมกก็เกินไป

นายเยี่ยมฯ - ควรจะเอาเฉพาะความผิดที่เงาในกฎหมายอาญา

นายสิทธิ - ที่เขาเขียนเขาตั้งใจอย่างนั้นอยู่แล้ว

ม.จ.สกลฯ - หย่างเรื่องที่เกี่ยวข้องกับถนนหนทางควรอยู่ในกฎหมายจราจร เช่น คนเอาของมาวางเกะกะบนถนนเพราะจะต้องบัญญัติโดยละเอียดถึงวิธีที่เอาของออกไป เช่น ถ้าเป็นของชำรุดต้องเก็บเอาไว้แล้วขายเลหลัง ต้องบัญญัติถึงกลไกให้พร้อม

นายสิทธิ - จะแยกความผิดลหุโทษออกไปเด็ดขาดไม่ได้ ควรจะทิ้งเสียบ้าง เช่น ยังมีเรื่องทำร้ายร่างกายอีก เราจะมีกฎหมายพิเศสเรื่องลหุโทษและมีความผิดอะไรก็เอามาใส่ไม่ได้

นายจำรูญฯ - ไม่ใช่เอามาใส่ทั้งหมด แต่ควรที่จะเอามาใส่เป็นความผิด

นายอัถกรมฯ - ถ้าจะเอาออก ก็ออกพระราชบัญญัติ minor offence หย่างกฎหมายไปแลนค์

นายจำรูญฯ - เรียกชื่อว่าพระราชบัญญัติความผิดลักษณะลหุโทษ

นายสิทธิฯ - จะแยกออกเป็นอย่างไร เพราะความผิดลหุโทษก็มีความผิดจนทำร้ายร่างกาย

นายอัถกรมฯ - กฎหมายสิงคโปร์ก็มีความผิดที่เป็นลหุโทษเหมือนกัน เขาเอาโทษไม่เลี้ยงลูกเมียด้วย

นายเยี่ยมฯ - การจะมีพระราชบัญญัติพิเศสรวบรวมความผิดที่เป็นลหุโทษหมด จะให้เข้ามาเกินไป

นายประมุขฯ - ถ้าเอาหย่างนั้น ก็ต้องมีกฎหมายลักษณะหมิ่นโทสและกฎหมายลักษณะลหุโทษ เมื่อจะเอาโทษกฎหมายอาญาก็ต้องเอาความผิดที่เป็นลหุโทษมารวมด้วย นี่กว่าตัดความผิดที่เป็นลหุโทษของเราบางมาตราออกดีกว่า คือ เอา Mala in se ไว้ที่นี่ ส่วน Mala Prohibita เอาออกหย่างเอาความผิดเรื่องหมิ่นประมาทซึ่งหน้าและความผิดจนทำร้ายร่างกายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และความผิดเช่นนี้จะต้องบัญญัติไว้พร้อม ๆ กับกฎหมายอาญา

นายพิชาญฯ - ความผิดที่เป็นลหุโทษก็เป็นเรื่องของกฎหมายอาญานั้นเอง

นายประมุขฯ - ควนจะเอาหย่างประมวลกฎหมายอาญาสวีต ซึ่งมีความผิดที่เป็นลหุโทษไว้ไม่กี่มาตรา

ที่ประชุมเห็นว่า ควรจะเอาความผิดที่เป็นลหุโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญา แต่จะเลือกเน้นเอาเท่าที่จำเป็นจะต้องบัญญัติไว้

นายจำรูญฯ - ตามที่ตกลงไปนี้ สำหรับความผิดที่ไม่ได้คิดไว้ว่าหย่างไร

นายประมุขฯ - เราไม่รู้ไม่ชี้ กระชวงใดเห็นควรจะให้มีกฎหมายหย่างไรก็ให้เสนอขึ้นมา

นายจำรูญฯ - ถ้าเราเห็นว่าไม่ควรเป็นความผิดอีกเรื่องหนึ่ง แต่ที่เราเห็นว่าเป็นความผิดแต่เราจะไม่บัญญัติไว้

นายสิทธิฯ - คำว่า “จำเอน” เป็นคำตอบอยู่ในตัวแล้ว คือความผิดใดเราเห็นว่าจำเอนก็บัญญัติไว้

นายประมุขฯ - เอาไว้เป็นพบนุมาตราซึ่งบัญญัติถึงเรื่องนั้นๆ เสียก่อนที่ประชุมให้ผ่าน
ไป

นายพิชาญฯ - ในวาระที่ 2 ฉันได้เสนอให้มีหมวดพิเศษสำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษ ซึ่ง
จะบัญญัติเรื่องพิเศษสำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษ เช่น เรื่องไม่ต้องการเจตนา ฯลฯ

นายประมุขฯ - ในภาค 1 เราได้มีหมวดพิเศษสำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษอยู่แล้ว

นายสิทธิฯ - เมื่อเราเอามาตรา 333 มาขยายไปถึงความผิดตามกฎหมายอื่นๆ โดยไม่เป็น
ความผิดที่เป็นลหุโทษด้วย เราได้คิดถึงกฎหมายอื่นๆ ที่เขาไม่ได้ตั้งใจจะไม่ให้เป็นความผิดที่เป็น
ลหุโทษแล้ว จะกลายเป็นว่าไม่มีเจตนาที่จะเอาโทษ เราต้องคิดว่าตั้งแต่ปี ร.ศ.127 เป็นต้นมาจนถึง
ปัจจุบันนี้มีกฎหมายตั้ง 100 ฉบับ อาคามีกฎหมายที่ต้องการเจตนาได้ ซึ่งผู้ใดจะทำเช่นนั้นโดย
เจตนาจึงเอาผิด เมื่อเราเอาเป็นความผิดที่เป็นลหุโทษ แม้ไม่มีเจตนาที่จะเป็นความผิด

นายจำรูญฯ - เรื่องนี้เอาไว้พูดกันเมื่อหมกหมวดความผิดที่เป็นลหุโทษแล้ว และเอาเอาไป
บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญาได้

นายสิทธิฯ - จะเป็นความมากสองซ้อน

นายจำรูญฯ - เราจะบัญญัติว่าถ้ากฎหมายที่ออกมาก่อนประมวลกฎหมายอาญา ถ้าสแดงให้
เห็นว่ามีเจตนาซึ่งสแดงว่าการพยายามก็ให้เป็นความผิดก็ให้เป็นไปตามนั้น

นายอรรถกรฯ - ที่ใช้คำว่า technical offence นั้นเป็นมาอย่างไร

นายจำรูญฯ - คือเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดและไม่ใช้กรณีเฉพาะที่ขาด
เจตนาถือเอาผิดเท่านั้น

ม.จ.สกล - ถ้าพูดถึงเจตนาต้องมี technical ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพูดกันทางปรัชญา

ประธาน - เราหมายความว่าเจตนาตามกฎหมายอาญา

นายอรรถกรฯ - หยากละทิ้งหลัก technical offence เสีย เพราะศาลมักจะยกขึ้นเพื่อไม่ให้
หลักเจตนา

นายสิทธิฯ - ที่วิตกว่าจะถือว่าเป็น technical offence ไปเสียหมดนั้น ไม่ต้องวิตกเพราะไม่
เป็นเช่นนั้นอยู่แล้ว ควรจะวิตกในแง่ที่ว่าความผิดที่เป็น technical offence ศาลไม่ถือว่าเป็น technical
offence มากกว่า

ประธาน - ขอบกตัวอย่างดังนี้ หย่างเวลาคืบขันไปปรากฏตัวในป้อมค่ายดังนี้จะมีเจตนา หรือไม่มีเจตนาเป็นความผิด

ม.จ.สกลฯ - ยังไม่เห็นประเด็นในข้อที่ว่าอะไรเป็น ควรจะปล่อยให้คนที่ใช้คำนี้เขาใช้ไป

นายประมุขฯ - ประเด็นมีหย่างนี้ คือเราบัญญัติว่าความผิดที่เป็นลหุโทษแม้ไม่ได้กะทำโดยเจตนา ก็เป็นความผิด เว้นไว้แต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และเราลงมือร่างกฎหมายอาญาขยายไปถึงความผิดตามกฎหมายอื่นเป็นความผิดที่เป็นลหุโทษด้วย และกฎหมายอื่นที่บัญญัติมาแล้วไม่พูดว่าผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา แต่เราแปลกันว่าการเจตนา เมื่อออกประมวลกฎหมายอาญานี้ไปแล้ว จะต้องแปลว่าไม่ต้องการเจตนา

ม.จ.สกลฯ - ก็มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญาว่าประมวลกฎหมายอาญานี้ไม่กระทบกฎหมายที่บัญญัติใช้อยู่ก่อน

นายสิทธิฯ - ประเด็นที่กำลังพูดกันเกิดจากข้อเสนอที่ว่ากฎหมายอื่นที่ออกมาก่อนต้องมีเจตนา

นายจำรูญฯ - ฉันเสนอให้เขียนในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายลักษณะอาญาว่าไม่กระทบกระทั่งพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ก่อน ถ้าเขาต้องการเจตนาหรือขยายก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น

ม.จ.สกลฯ - คือกฎหมายนี้จะไปทำอะไรกับกฎหมายนั้นๆ ไม่ได้เลย

นายสิทธิฯ - นายประมุขฯ ได้พูดว่าเราได้เคยให้เหตุผลในการขยายไปถึงความผิดตามกฎหมายอื่นๆ แล้ว

นายประมุขฯ - ได้ตรวจดูรายงานการประชุมในวาระที่ 1 แล้วปรากฏว่านายสิทธิฯ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า พระราชบัญญัติทางน่านมเอาโทษสูงกว่าความผิดที่เป็นลหุโทษ เมื่อเราบัญญัติว่ากำหนดโทษความผิดที่เป็นลหุโทษไว้ และความผิดที่ไม่เป็นความผิดลหุโทษแล้ว จะมากลายเป็นว่าความผิดตามพระราชบัญญัติทางน่านมเป็นความผิดที่ต้องมีเจตนาไป แต่มี ม.ร.ว.เสนีย์ กล่าวว่าในกรณีนั้นเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น จึงไม่ใช่กฎหมายอาญา

นายสิทธิฯ - ไม่ตรงกับปัญหาที่เราพูดกันนี้ และปัญหาเรื่องพระราชบัญญัติทางน่านมนั้นฉันไม่วิตกแล้ว

นายประมุขฯ - ปัญหาที่กำลังพูดกันนี้ก็คือ ถ้าเราบัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัติอื่นๆ เป็นความผิดที่เป็นลหุโทษแล้วจะกลายเป็นความผิดที่ไม่ต้องมีเจตนาไป มาตรา 11 ยกเว้นว่าเว้นแต่กรณีที่กฎหมายนี้จะบัญญัติเป็นอย่างอื่น และในเรื่องลหุโทษเราก็บัญญัติไว้อีก จึงกลับมาหาหลักเก่า

ที่ประชุมเห็นว่าต้องดูเป็นมาตราไปว่าต้องการเจตนาหรือไม่ ส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติอื่นๆ นั้นจะได้พิจารณาว่าควรพิจารณาพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา ประธานฯ - เรื่องโทษความผิดภาค 1 จะวางเกณฑ์ได้หรือไม่
 นายจำรูญฯ - มีบางมาตราที่เห็นว่าควรจะมีโทษปรับเป็นพิษสูงกว่าโทษปรับตามมาตราอื่น ๆ

นายสิทธิฯ - ในเรื่องโทษปล่อยไปทางสภาผู้แทนราษฎรดีกว่า คือถึงอย่างไรเขาก็ขอแก้

นายเยี่ยมฯ - เราจะเขียนให้เขา ไม่ได้ เพราะอาจเกียจคร้านได้เสมอ

นายประมุขฯ - เราปล่อยไปไม่ต้องตกลงไว้ ให้กัมมาธิการเขาพิจารณา

นายอรรถกรฯ - ถ้าพูดถึงส่วนสัมพันธ์ระหว่างโทษจำคุกกับโทษปรับ กฎหมายสมัยใหม่ก็ไม่ได้ส่วนหยุ่แล้ว

ที่ประชุม เห็นว่าไม่จำเป็นต้องกลับมาแก้โทษที่ได้ตกลงไปแล้วในมาตราต่างๆ

ม.จ.สกลฯ - ที่ใช้คำว่า “ความผิดที่เป็นโทษ” นั้นเห็นด้วยเพราะความผิดกับโทษเป็นคนละเรื่อง คำว่า “ความผิดที่เป็นโทษ” ก็เท่ากับพูดว่าคนละ 50 บาท

นายจำรูญฯ - เรายังไม่ได้วิเคราะห์คำว่า “โทษ” ดีหรือยัง

ม.จ.สกลฯ - แต่ก่อนเขามีกองมหันตโทษ กองลหุโทษ เวลานี้ไม่มีแล้ว

นายสิทธิฯ - แต่ก่อนเขามีกองมหันตโทษและกองลหุโทษจริง แต่ไม่ได้หมายความว่าคนที่ถูกจำคุกสามปีจะไม่อยู่ในกองลหุโทษ

ม.จ.สกลฯ - ฉันขัดข้องในแง่ที่คำว่า “ลหุโทษ” ไม่ดี

นายสิทธิฯ - เกรงจะเปลี่ยนไม่ได้เพราะได้อ้างอิงถึงในกฎหมายอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

ม.จ.สกลฯ - เราอาจมีบทบัญญัติเฉพาะกาลพูดว่าความผิดที่เป็นโทษหมายถึงความผิดอะไร

นายจำรูญฯ - อาจเขียนได้ว่าความผิดเล็กน้อยที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้มีความหมายถึงความผิดที่เป็นโทษตามกฎหมายอื่น ๆ

นายประมุขฯ - จะหมายถึงกฎหมายอาญาเท่านั้น

ม.จ.สกลฯ - ใช้คำว่า “ความผิดที่เป็นโทษ” ตามกฎหมายอื่น ๆ ให้อ่านว่า “ความผิด...” ได้

นายสิทธิฯ - จะทำเช่นนั้นก็ได้ แต่สมควรมิหนที่จะเปลี่ยนคำ ๆ เดียวแล้วทำให้ได้รับความลำบาก

นายจารุณ - ถ้าเราไม่แก้ในประมวลกฎหมายอาญาก็จะไม่มีโอกาสได้ในวันหลัง เพราะเป็นเรื่องยันกันไปยันกันมา

นายสิทธิฯ - เราหาคำตอบเสียก่อนถ้าคำใหม่ดีกว่ามากก็แก้

ม.จ.สกลฯ - ในวาระที่ 1 ได้มอบให้ ม.จ.สกลฯ ไปขงคิดหาคำสำหรับเป็นชื่อความผิดในภาค 2

นายสิทธิฯ - ถ้าจะให้ชื่อความผิดในภาค 2 จะเกิดชื่อความผิดถึงสามความผิด คือ ชื่อความผิดในภาค 1 ชื่อความผิดที่เป็นลหุโทษ และชื่อความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ

ประธาน - เราได้ตกลงไปแล้วว่าภาค 2 ไม่ต้องมีชื่อความผิด

นายจารุณฯ - ในวาระที่ 1 นายสิทธิฯ ได้เคยเสนอให้ใช้คำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ” ซึ่งฟังดูดีเหมือนกันและไม่ควนแก้คำในกฎหมายอื่น เพราะเป็นคำที่ใช้โดยมีความหมายห่างเดียวกัน

ม.จ.สกลฯ - แต่เสียงเดิมที

ประธาน - มอบให้ ม.จ.สกลฯ ไปขงหาถ้อยคำจะเป็นอย่างไร

นายจารุณฯ - ภาคนี้จะต้องใช้คำว่า “ลหุโทษ” เฉย ๆ เพราะคำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ” นั้นเราได้ใช้ให้มีความหมายถึงคำที่ใช้ในกฎหมายอื่น ๆ ด้วย

ม.จ.สกลฯ - คำที่นึกได้เวลานี้ก็คือ “ความผิดเล็กน้อย”

นายสิทธิฯ - ความผิดที่ไม่ใช่ลหุโทษ ก็อาจเป็นความผิดเล็กน้อยได้

นายจารุณฯ - ควรใช้คำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ”

นายประมุขฯ - เป็นปัญหาเรื่องไวยากรณ์เราใช้มานานแล้ว คำว่า “ลหุโทษ” เราอธิบายได้ว่าไม่ใช่ชื่อของโทษ เป็นชื่อของความผิด

ม.จ.สกลฯ - ควนใช้คำว่า “ความผิดลหุ”

นายจารุณฯ - จะไม่คลุมถึงความผิดตามกฎหมายอื่น

นายประมุขฯ - ลหุโทษเข้าใจได้ดีว่าเป็นชื่อของความผิด

ที่ประชุมตกลงให้ใช้คำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ” ตามเดิมจนกว่า ม.จ.สกลฯ ขงหาคำได้แล้ว ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าดีกว่านั้น ส่วนชื่อของภาค 3 นั้นที่ประชุมให้ใช้คำว่า “ลหุโทษ” เฉย ๆ

ม.จ.สกลฯ - มีคำอีกคำคือ “ความผิดที่เป็นลหุทัม”

ที่ประชุมเห็นว่าคำนี้ผู้คำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ” ไม่ได้

ม.จ.สกลฯ - ในเรื่อง probation จะว่าอย่างไร

นายสิทธิฯ - ทำได้ก็ดี แต่จะต้องเสียเงินหลายพันบาท

นายจำรูญฯ - ในอังกฤษ probation ทำได้เป็นผลสำเร็จ

นายพิชาญฯ - จะต้องแก้ไขโทษของเราลงไป

นายจำรูญฯ - คงจะเป็นเรื่องของมหาดไทย ทางราชทัณฑ์จะคุมได้ยังไง

นายประมุขฯ - กดหมายอาญาออกไปหย่างนี้ ถ้าเรามี probation เราก็อำนาจที่ศาลพิพากษาไม่เกิน 3 ปีก็ให้ on probation ได้

นายจำรูญฯ - ต้องตกลงกันในหลักการก่อน

ม.จ.สกลฯ - หลักคงจะอยู่ในประมวลกฎหมายและคงจะพิจารณาบันทึกของนายพิชาญฯ เสียก่อน

นายจำรูญฯ - ต้องดูว่าจะเอาแค่ไหน และจะรับหรือไม่

หมดเวลาประชุม นัดประชุมคราวหน้าวันอังคารที่ 20 กรกฎาคม 2486 เวลา 10.00

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

(ลายมือชื่อ เดือน บุญนาค)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

(ลายมือชื่อ หยุต แสงอุทัย)

ผู้จกรายงาน